

การป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน: กรณีศึกษาโครงการจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” ชุมชนรอบวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

Prevention of Child and Juvenile Delinquency:
A Case Study of the "Doing Good with Our Heart"
Volunteer Project of Communities around Wat
Prayurawongsawas Woravihara

สันตทฤกษ์ณ์ บุญช่วย¹ และ จตุพร ธีราภรณ์²

Sunhakrisana Boonchuay¹ and Jatuporn Thiraporn²

E mail address: Thodsaponboonchuay@hotmail.com / greet_return@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการชิ้นนี้เขียนขึ้นโดยได้อาศัยกรอบทฤษฎีทางอาชญาวิทยา (Criminology) เป็นกรอบแนวทางในการศึกษา และอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมร่วมสมัย โดยเป็นการศึกษาและวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ในการนำโครงการจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” มาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันพฤติกรรมเบี่ยงเบน และการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ชุมชนรอบวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร ทั้งนี้พบว่า เมื่อได้ลงพื้นที่จริงโครงการจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” สามารถหันเห

ความสนใจของเด็กและเยาวชนมิให้ไปมั่วสุมทำสิ่งผิดได้จริง สอดคล้องกับการสร้างวัฒนธรรมที่ถูกต้องและได้รับการยอมรับในทางที่ถูกที่ควร ทั้งเป็นการคบหาสมาคมกับเพื่อนผู้ร่วมกันทำความดี นับเป็นการสร้างพันธะในการเข้าร่วมกิจกรรมให้แน่นขึ้นภายในจิตใจของเด็กและเยาวชน นอกจากนี้แล้วกิจกรรมตามโครงการจิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจนั้นสอดคล้องกับแนวคิดศาสตร์พระราชาด้วย

คำสำคัญ: การป้องกันการกระทำผิด, เด็กและเยาวชน, โครงการจิตอาสา, อาชญาวิทยา

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ถนนมาลัยแมน ตำบลนครปฐม อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครปฐม 73000

² คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนอังรีดูนังต์ แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

ABSTRACT

This article has been written based on criminological theory as a guiding framework for the study and described the phenomenon that has occurred in contemporary society. This was a study and analysis of the possibility of implementing the “Doing Good with Our Heart” volunteer project as a guideline to prevent deviation and delinquency of children and juveniles in communities around Wat Prayurawongsawas Woravihara. The results showed that from on site, the “Doing Good with Our Heart” volunteer project could actually divert the attention of children and juveniles to avoid doing delinquencies, was consistent with the right culture, and has been accepted in the right way. It is a relationship with friends who work together. It is a bond to integrate activities within the minds of children and juveniles. Additionally, the activities of the “Doing Good with Our Heart” volunteer project were in accordance with the King’s philosophy.

Keywords: Prevention of Delinquency, Child and Juvenile, Volunteer Project, Criminology

1. บทนำ

เด็กและเยาวชนเปรียบเสมือนผ้าขาวที่บริสุทธิ์ถือเป็นวลีที่รับรู้กันอย่างกว้างขวางในสังคมอย่างช้านาน โดยมีนัยแห่งความหมายว่าเด็กและเยาวชนย่อมไม่กระทำความผิดไม่ว่าฐานใดก็ตาม หรือแม้กระทั่งการคิดที่จะกระทำความผิด เพราะสังคมเชื่อว่าจิตใจของเด็กและเยาวชนยังไม่ผ่านประสบการณ์ที่มากพอเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ใหญ่ แต่กระนั้นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมกลับพบว่ามိ้อตราที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดที่เพิ่มสูงขึ้น เพราะสภาพแวดล้อมบีบบังคับให้ต้องกระทำความผิด ซึ่งเป็นผลพวงมาจากการที่โลกมีพลวัตอยู่ตลอดเวลา กอปรกับการมีระบบโครงข่ายที่เชื่อมโยงและสามารถลดระยะทางและเวลา (time and space) ให้สื่อสารกันได้ง่ายขึ้นอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนย่อมเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวเร่งเร้าวิถีการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชนยุคสมัยใหม่เปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง งานศึกษาของ วาสูเทพ ทองเจิม (2540) ที่ได้ศึกษาถึงมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนชาย โดยวาสูเทพฯ เลือกรณีศึกษาในสถาน

แรกรับบ้านเมตตาของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลางนั้น บ่งชี้ถึงสาเหตุของการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนไว้อย่างชัดเจนว่าเกิดจากการที่เด็กและเยาวชนเหล่านี้ขาดโอกาสในการศึกษา และมีความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวที่แตกสลาย นอกจากนี้เด็กส่วนใหญ่ที่กระทำความผิดเกิดจากการมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ไม่ดีอีกด้วย ส่งผลให้เมื่อพิจารณาในส่วนของการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบันมีแนวโน้มของการกระทำความผิดเพิ่มสูงขึ้นตามอายุและประสบการณ์ของตัวเด็กเองที่ไม่แตกต่างจากการประกอบอาชญากรรมของผู้ใหญ่ โดยมีเหตุปัจจัยหลักดันให้เด็กกระทำความผิดจากสาเหตุใด

สาเหตุหนึ่งหรือหลายสาเหตุประกอบกัน และปัจจัยต่างมีความสัมพันธ์กันจนบางครั้งไม่อาจแยกขาดจากกันได้โดยง่าย (Thongcherm, W, 1997) ข้อมูลสถิติจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกส่งมายังสถานพินิจและคุ้มครองเด็กทั่วประเทศ แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนแล้วว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557-2560 เป็นต้นมา ยังคงมีจำนวนยอดสะสมของเด็กและเยาวชนที่สูงอยู่เรื่อยมา ถึงแม้จะมียอดสะสมที่ลดลงบ้างเนื่องมาจากการมีกระบวนการหันเหคดีออกจากกระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก แต่จำนวนดังกล่าวก็ยังคงถือว่ามากอยู่พอสมควร ปรากฏตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนยอดสะสมเด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานพินิจทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557-2560

ปี	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560
ยอดสะสม	33,436	30,537	27,245	23,124

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีและสารสนเทศ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2561

จากข้อมูลแสดงจำนวนตัวเลขข้างต้นย่อมเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าในแต่ละปีประเทศไทยยังคงต้องสูญเสียเด็กและเยาวชนที่ถือเป็นต้นทุนทางสังคม ในการที่จะเป็นปัจจัยสำคัญในการหนุนเสริมและขับเคลื่อนพลังการ

ผลิตไปให้เข้าไปอยู่ในสถานพินิจโดยเปล่าประโยชน์ กอปรกับทั้งหากพิจารณาในแง่การบริหารงานกิจการยุติธรรมของประเทศไทยแล้วนั้นก็ย่อมจะต้องมีภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการที่จะต้องเข้ามาจัดการกับปัญหาดังกล่าว

ด้วย เพราะเป็นที่ทราบกันดีว่าระบบยุติธรรมทางอาญาของไทยเป็นระบบราชการหนึ่งในหน่วยงานที่ใช้ทรัพยากรมาก งานวิจัยของสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ได้บ่งชี้ถึงการใช้งบประมาณรายจ่ายภาครัฐ ปรากฏว่าระบบดังกล่าวเริ่มตั้งแต่ ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์นั้น ใช้งบประมาณสูงถึง 81,585 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2550 หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 5.2 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีของประเทศ (Somkiat Tangkitvanich, et al., 2017) ซึ่งหากพิจารณาแล้วจำนวนงบประมาณที่มากขนาดนี้สมควรที่จะถูกนำไปพัฒนาทุนของประเทศชาติในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะทุนมนุษย์ ก็จะเป็นแรงผลักดันให้ประเทศชาติมีการพัฒนาต่อไป กระนั้นแล้วเด็กและเยาวชนเหล่านี้แทนที่จะได้ศึกษาเล่าเรียนหนังสือแต่กลับต้องมาอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน งานวิชาการของโสภณ ซิปลมันน์ พยายามบ่งชี้ว่าเด็กและเยาวชนไทยรุ่นใหม่ที่มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจนเกิดการกระทำความผิดขึ้นก็เนื่องมาจากสังคมมีความเจริญทางด้านวัตถุเพิ่มมากขึ้นเท่าใด ประสิทธิภาพในการควบคุมการประพฤติตนของสมาชิกในสังคมเกี่ยวกับมาตรฐานด้านศีลธรรม คุณธรรม บรรทัดฐาน ความประพฤติ และความเป็นอยู่ของสมาชิกในสังคมก็ลดลงทุกที ก่อให้เกิดปัญหาสังคมขึ้น

และในปัญหาดังกล่าวมีปัญหาขาดความปลอดภัยในทรัพย์สินตามมา (Sopha Chapilaman, 1993 pp.119) อย่างไรก็ตามทางที่ดีที่สุด คือ ควรหาวิธีการป้องกันที่ต้นเหตุมากกว่าการแก้ไข ปัญหาที่ปลายเหตุ งานวิชาการของอรอุมา วชิรประดิษฐ์พร (2555) สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางที่สำคัญในการป้องกันปัญหาจากการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน โดยนำเสนอผ่านงานวิจัยเรื่องสาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนกับมาตรการแก้ไข ในเชิงรุกว่าจากการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนไม่ว่าจะเกิดมาจากสาเหตุใดก็ตาม หากผู้ใหญ่มีการเพิกเฉยหรือปล่อยปละละเลยย่อมจะส่งผลเสียหายไปถึงระดับประเทศชาติเป็นแน่แท้ กระนั้นแล้วกระบวนการป้องกันการกระทำความผิดอย่างเป็นระบบ จึงถือเป็นมาตรการเชิงรุกที่ทุกภาคส่วนต้องช่วยกันในการดำเนินการ ทั้งนี้ อรอุมาฯ ได้ยกตัวอย่างกรณีเชิงประจักษ์ ได้แก่ การสร้างเครือข่ายชุมชนซึ่งไม่ว่าจะเป็นไปในรูปแบบของเครือข่ายครู ผู้ปกครอง หรือในสถานศึกษาในการเผยแพร่ให้ความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์โลกที่มีพลวัต นอกจากนี้ที่สำคัญ คือ การสร้างเครือข่ายชุมชนนี้ยังช่วยในการติดตามดูแลพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดและกลับสู่ชุมชนอีกด้วย เพื่อมิให้

หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ภายในชุมชนเพื่อให้สภาพแวดล้อมและ อาณาบริเวณใกล้เคียงมีความสะอาดน่าอยู่ ก่อปรกกับการส่งเสริมในการเข้าร่วมกิจกรรม ที่สามารถพัฒนาและยกระดับจิตใจให้เด็กและ เยาวชนเกิดมีคุณค่าในตนเอง ก็ย่อมเป็นสิ่งสำคัญ ต่อการสร้างพันธะบางสิ่งเพื่อเป็นการป้องกัน ไม่ให้เด็กและเยาวชนเกิดพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ออกไปในทิศทางที่เสื่อมได้ (Ornauma Wachirapraditporn, 2012) ผู้เขียนจึงเกิดความสนใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อครั้งที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวชिरาลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงมีความห่วงใยและทรงคำนึงถึงความอยู่ดี มีสุขของประชาชนเป็นสำคัญ ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดโครงการ จิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ขึ้น และเชิญชวนให้ภาคประชาชนทุกเพศทุกวัย ได้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ส่งผลให้มีเด็กและ เยาวชนรวมไปถึงประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรม ในครั้งนี้เป็นจำนวนมาก แสดงให้เห็นถึงความ มุ่งมั่นของสังคมไทยที่ยังมีความเอื้อเฟื้อและ ร่วมมือร่วมใจกันดูแลสังคมร่วมกันต่อประเด็น ของการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวของเด็กและ เยาวชน ผู้เขียนได้มีการทบทวนวรรณกรรม จากแหล่งต่าง ๆ โดยการสืบค้นข้อมูลด้วย

ระบบออนไลน์ ผสมผสานงานวิจัย งานวิชาการ รวมไปถึงการพูดคุยสนทนากลุ่มในแวดวงวิชาการ ทางด้านอาชญาวิทยาจึงได้ตัดสินใจเลือกกรณี ศึกษาชุมชนบริเวณวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร เพราะเนื่องจากชุมชนดังกล่าวถือได้ว่าเป็นแหล่ง ชุมชนที่ได้อาศัยความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างวัด ชุมชน และเจ้าหน้าที่บ้านเมืองในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ ปัญหาการอาศัยพื้นที่สาธารณะในการ สร้างอัตลักษณ์วัฒนธรรมรองของกลุ่มวัยรุ่น และมีการดำเนินการที่มีแนวโน้มที่ดีขึ้น อย่างสม่ำเสมอ ก่อปรกกับสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ชिरาลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติเสด็จนำเด็กและ เยาวชนที่อาศัยอยู่บริเวณโดยรอบวัดประยุรวงศาวาสวรวิหารเป็นจำนวนมาก เข้าร่วมกิจกรรม จิตอาสาเราทำความดีอย่างต่อเนื่อง ผู้ศึกษา จึงได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน 4 ท่าน และสุ่มสอบถามประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณรอบ วัดประยุรวงศาวาสฯ และโดยเครื่องมือที่ใช้ได้ แก่บทสัมภาษณ์ที่ผ่านผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญ ด้านอาชญาวิทยาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว คือ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร. อุนิษา เลิศโตมรสกุล คณะ รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมไปถึง

การลงพื้นที่สังเกตการณ์ และสัมภาษณ์
กลุ่มตัวอย่างเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ
จิตอาสาที่เคยมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนดังกล่าว
และเยาวชนบริเวณสะพานพระพุทธยอดฟ้า
โดยอาศัยจุดยืนของกระบวนการค้นคว้าวิจัย
เชิงคุณภาพ

นำมาซึ่งความสนใจและความพยายาม
ของผู้เขียนที่จะผลิตผลงานวิชาการชิ้นนี้ออกมา
โดยได้อาศัยกรอบทฤษฎีทางอาชญาวิทยา
(Criminology) เป็นกรอบแนวทางในการศึกษา
และพยายามอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น
ในสังคมร่วมสมัย โดยเป็นการศึกษาและวิเคราะห์
ถึงความเป็นไปได้ในการนำโครงการจิตอาสา
“เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” มาใช้เพื่อเป็น
แนวทางในการป้องกันพฤติกรรมเบี่ยงเบนและ
การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน
ชุมชนรอบวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร รวมทั้ง
ได้นำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2. กรอบแนวคิดทางอาชญาวิทยา ที่เกี่ยวกับการป้องกันปัญหาการกระทำผิด ของเด็กและเยาวชน

2.1 ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory)

สถานการณ์ของโลกในยุคปัจจุบัน
มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน
ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง

วัฒนธรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ
การเปลี่ยนแปลงและความเจริญเติบโต
อย่างรวดเร็วดังกล่าว ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ
ตามมาหลายประการ เช่น ปัญหาสังคม ปัญหา
แรงงาน ปัญหายาเสพติด และปัญหาอาชญากรรม
เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาอาชญากรรม
มีแนวโน้มสูงมากขึ้น ดังนั้น การทำงานของ
ตำรวจในยุคปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในสภาวะขาดแคลน
ด้านกำลังพลและอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ
จึงต้องพยายามปฏิบัติหน้าที่อย่างมืออาชีพ
โดยมุ่งเน้นก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่จะทำให้
บรรลุเป้าหมายหรือผลสำเร็จได้นั้นตำรวจจะต้อง
รู้จักการกำหนดยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในการ
แก้ไขปัญหาให้ “ถูกจุดและตรงประเด็น” โดย
เฉพาะอย่างยิ่งแนวทางการป้องกันอาชญากรรม
เชิงรุก โดยอาศัยทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม
ซึ่งมีหลักปรัชญาที่ว่า “*สร้างความหวาดกลัว
ให้กับคนร้าย และสร้างความอบอุ่นใจให้กับ
คนดี*” เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญห
อาชญากรรมในแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้การทำงาน
จะประสบผลสำเร็จได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะ
ต้องมีการจัดการที่ดี มีการบูรณาการทั้งด้าน
กำลังพล เครื่องมือเครื่องใช้ มีการประสานงาน
กับเครือข่ายต่าง ๆ ทุกภาคส่วนในแต่ละ
พื้นที่ จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ “การจับผู้ร้ายนั้น ไม่ถือเป็นความชอบ เป็นแต่นับว่าผู้ร้ายได้กระทำการครบถ้วนแก่หน้าที่นั้นแต่จะถือเป็นความชอบต่อเมื่อได้ปกครองป้องกันเหตุร้ายให้ชีวิตและทรัพย์สินสมบัติของข้าแผ่นดินในท้องที่นั้นอยู่เย็นเป็นสุขพอสมควร ดังนั้นข้าราชการตำรวจต้องพึงระลึกไว้ว่า การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในเขตพื้นที่รับผิดชอบไม่ให้เกิดเหตุร้ายแก่ประชาชนในเขตพื้นที่ของตนเอง นั้นแหละ คือความสำเร็จในการทำหน้าที่ ข้าราชการตำรวจอย่างแท้จริง” จากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 5 ดังกล่าวข้างต้น (Parinthorn Sinpiang, 2017) ถือได้ว่าเป็นการวางรากฐานหรือหลักการทำงานในด้านการป้องกันอาชญากรรมที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติและตำรวจทุกคนควรน้อมนำมาปฏิบัติ คือ การมุ่งเน้นการป้องกันอาชญากรรม (Crime Prevention) ก่อนเกิดเหตุ ซึ่งในปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกค่อนข้างรวดเร็วและรุนแรง ก่อให้เกิดปัญหาตามมาหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านสังคม ด้านแรงงาน ยาเสพติดให้โทษ และปัญหาอาชญากรรมที่มีแนวโน้มสูงมากขึ้นนี้เอง จึงถือว่าเป็นหน้าที่สำคัญของตำรวจที่ปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่ต้องพยายามทุ่มเท

แรงกายและใจ ในการแก้ปัญหาอาชญากรรมดังกล่าว โดยจะต้องมุ่งเน้นการปฏิบัติงานในเชิงรุก (Proactive) การป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก (Proactive Crime Prevention) ถือว่าเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจยุคปัจจุบัน โดยเบื้องต้นตำรวจต้องมีข้อมูล (Data) ที่จะใช้ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาอาชญากรรม (Crime Analysis) ที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ ข้อมูลนั้นอาจจะมาจากคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่พนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์ไว้แล้ว คดีที่เกิดขึ้นแต่ยังไม่ได้รับคำร้องทุกข์หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากการร้องเรียนของประชาชน สื่อมวลชน เป็นต้น เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวแล้วจะทำให้ทราบถึงช่วงเวลา (Time) สถานที่เกิดเหตุ (Place) พฤติกรรมของคนร้าย ตลอดจนสภาพปัญหาและสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม อันจะนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดกลยุทธ์การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมต่อไป ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมนั้น มีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทฤษฎีหนึ่ง คือ “ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory)” ซึ่งเป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงสาเหตุ หรือ องค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรมได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย และเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกระดับ สามารถนำเอาแนวคิดจากทฤษฎีดังกล่าวไปกำหนดยุทธศาสตร์หรือ

กลยุทธ์ การแก้ไขปัญหอาชญากรรมในพื้นที่ ทั้งด้านการป้องกันและการปราบปราม อาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม เหมาะกับสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคม ในยุคปัจจุบันเป็นอย่างดี (Pramote Chanbunkaew, Police Lieutenant Colonel, 2017)

ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory) เป็นแนวคิดที่อธิบายถึง สาเหตุหรือองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรม ประกอบด้วยด้านต่าง ๆ ของสามเหลี่ยม 3 ด้าน คือ

1) ผู้กระทำความผิด/คนร้าย (Offender) หมายถึง ผู้ที่มีความต้องการ (Desire) จะก่อเหตุหรือลงมือ กระทำความผิด 2) เหยื่อ (Victim)/เป้าหมาย (Target) หมายถึง บุคคล สถานที่ หรือวัตถุ สิ่งของที่ผู้กระทำความผิดหรือคนร้ายมุ่งหมายกระทำ ต่อ หรือเป็นเป้าหมายที่ต้องการ และ 3) โอกาส (Opportunity) หมายถึง ช่วงเวลา (Time) และ สถานที่ (Place) ที่เหมาะสมที่ผู้กระทำความผิดหรือคนร้ายมีความสามารถจะลงมือกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรมปรากฏตามแผนภาพ สามเหลี่ยมอาชญากรรม ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบของทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory)
ที่มา: Oxford Research Encyclopedias, 2003

เมื่อเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น ทฤษฎีดังกล่าวได้เสนอแนวคิดในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม หรือการป้องกันไม่ให้เกิดอาชญากรรม โดยต้องพยายามทำอย่างไรก็ตามที่จะให้ห้องค์ประกอบของสามเหลี่ยมอาชญากรรมด้านใดด้านหนึ่งหายไปก็จะทำให้อาชญากรรมไม่เกิดขึ้น ดังนั้นในการปฏิบัติงานของแต่ละพื้นที่ จึงต้องพยายามทำให้ห้องค์ประกอบการเกิดอาชญากรรมด้านใดด้านหนึ่งของสามเหลี่ยมหายไป โดยมีวิธีการในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้คือ

1. ด้านผู้กระทำความผิดหรือคนร้าย (Offender)

ต้องพยายามลดหรือควบคุมจำนวนผู้กระทำความผิดหรือคนร้ายในพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยมุ่งเน้นใช้ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Theory) เช่น การเฝ้าระวังบุคคลพันโทษที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่ การกำหนดมาตรการควบคุมแหล่งอบายมุขหรือสถานบริการที่จะเป็นแหล่งเพาะอาชญากรรม การระดมกวาดล้างอาชญากรรมอย่างสม่ำเสมอ การจับกุมผู้กระทำความผิดตามหมายจับ การสืบสวนหาข่าวเกี่ยวกับแหล่งซ่อนสมุขของผู้กระทำความผิดหรือคนร้าย มาตรการตีวงสุรา การปิดล้อมตรวจค้น การไประงับเหตุอย่างรวดเร็วของสายตรวจเพื่อให้สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดหรือคนร้าย

ได้อย่างทันท่วงที รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติดให้โทษ และปัญหาการว่างงาน เป็นต้น

2. ด้านเหยื่อ (Victim)/เป้าหมาย (Target)

ผู้เสียหาย หรือเหยื่อ หรือประชาชนทั่วไป ต้องรู้จักการป้องกันตนเอง ครอบครัว และชุมชน หรือสังคม ตำรวจจะต้องยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม หรือไม่ให้เกิดเป็นเหยื่ออาชญากรรม เช่น การแต่งตัว การใส่เครื่องประดับหรือของที่มีค่า การหลอกลวงของคนร้ายในลักษณะต่าง ๆ โดยอาจจะจัดเป็นโครงการตำรวจเตือนภัย โครงการตรวจเยี่ยมประชาชน (Knock Door) หรือโครงการครู D.A.R.E เป็นต้น

3. ด้านโอกาส (Opportunity)

โอกาสที่ผู้กระทำความผิดหรือคนร้าย จะลงมือก่ออาชญากรรมนั้นจะต้องอาศัยเวลาและสถานที่ที่เหมาะสมในการก่อเหตุ จึงต้องพยายามหาวิธีการเพื่อที่จะตัดช่องโอกาสของคนร้ายดังกล่าว โดยแยกออกเป็น

3.1 เวลา ต้องพยายามตัดช่องโอกาสในเรื่องเวลาที่จะเกิดเหตุ โดยมุ่งเน้นการปรากฏ

ตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ (Show off Force) การตั้งจุดตรวจค้น เป็นต้น

3.2 สถานที่ สำหรับเรื่องการตัดช่อง โอกาสในเรื่องสถานที่นั้น สามารถกระทำได้ หลายวิธีและมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมากมาย เช่น ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจาก สภาพแวดล้อม (Crime Control Through Environmental Design) เป็นวิธีการปรับ สภาพแวดล้อมและใช้ประโยชน์สภาพแวดล้อม ในการลดโอกาสการก่ออาชญากรรม เช่น การสร้างรั้วหรือสิ่งกีดขวางมิให้ผู้กระทำผิด เข้าถึงบริเวณสิ่งของ หรือบุคคล โดยเพิ่ม ความเสี่ยงที่คนร้ายจะถูกตรวจพบหรือถูกจับกุม มากยิ่งขึ้น หรือการจัดระเบียบพื้นที่ที่มีแนวโน้ม จะเกิดอาชญากรรม (พื้นที่เสี่ยง) ตามหลักทฤษฎี หน้าต่างแตก (Broken Windows Theory) โดยจะต้องรีบเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหาก่อนที่จะเกิดอาชญากรรมในพื้นที่ดังกล่าว การจัดการพื้นที่ให้ปลอดภัยตาม โครงการพื้นที่ปลอดภัย (Safety Zone) หรือโครงการ เพื่อนบ้านเตือนภัย (Neighborhood Watch) รวมตลอดถึงการเพิ่มประสิทธิภาพ เครื่องมือเครื่องใช้ทางด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) การใช้ สัญญาณเตือนภัย ทั้งนี้ตำรวจจะต้องเข้าไป จัดการให้มีการประสานความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน

เพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมตาม โครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชน (Community Policing) โดยมุ่งเน้นการสร้างชุมชนเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนสามารถดูแลตัวเองได้อย่างยั่งยืน ตลอดไป

2.2 ทฤษฎีพันธะทางสังคม (Hirschi 's Social Bonding Theory)

ทฤษฎีที่มีความเกี่ยวข้องกับกับการศึกษานี้ อย่างหนึ่ง คือ ทฤษฎีพันธะทางสังคมของ ทราวิซ เฮอร์ชี่ (Hirschi 's Social Bonding Theory) ตำราของพรชัย ชันตี (2558, pp.254) ได้สรุปไว้ว่า เด็กและเยาวชนที่มีพันธะทางสังคมหรือ มีความผูกพันทางสังคมน้อย จะมีแนวโน้มที่จะ มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนนำไปสู่การกระทำความผิด ผู้กระทำความผิดเพราะไม่มีความผูกพัน ขาดข้อผูกมัด ไม่มีการเข้าร่วมกิจกรรม และมีความเชื่อ ที่ไม่ถูกต้อง โดยเฮอร์ชี่ได้นำเสนอทฤษฎีควบคุม ทางสังคมโดยมีใจความสำคัญว่าบุคคลที่มีความ ผูกพันกับองค์การหรือกลุ่มในสังคม เช่น โรงเรียน เพื่อนฝูง มักมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำความผิด หลักสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ ความผูกพันกับสังคม หรือพันธะทางสังคม (Social Bond) แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ภายใต้สมมติฐานที่ว่า พฤติกรรม เด็กและเยาวชนที่เบี่ยงเบนไปสู่การกระทำความ ผิดเป็นผลมาจากพันธะต่อสถาบันทางสังคม ที่อ่อนแอหรือถูกทำลายลง องค์ประกอบของ พันธะทางสังคมนั้น มีองค์ประกอบ ได้แก่

1. ความผูกพัน (Attachment) หมายความว่า การที่บุคคลมีความผูกพันหรือความรักใคร่กับบุคคลอื่น หรือมีความสนใจกับความรู้สึนึกคิดของบุคคลอื่น ซึ่งความผูกพันนี้เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญที่จะทำให้บุคคลมีการพัฒนาการยอมรับค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม ส่งผลให้บุคคลสร้างความรู้สึหรือสามัญสำนึกที่จะควบคุมตนเองให้เป็นบุคคลที่ดีในสังคม ดังนั้นความผูกพันจึงเป็นองค์ประกอบด้านอารมณ์หรือด้านความรักของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

2. ข้อผูกมัด (Commitment) หมายความว่า การที่บุคคลถูกผูกมัดกับการดำเนินชีวิตตามทำนองคลองธรรมของสังคม กล่าวคือ ได้ศึกษาเล่าเรียนเพื่อที่จะประกอบอาชีพโดยสุจริต มีครอบครัวที่อบอุ่น และเพื่อที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต ส่งผลให้บุคคลไม่ย่อถอยกระทำผิดกฎหมาย เนื่องจากจะเป็นการเสี่ยงต่อการสูญเสียความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นข้อผูกพันจึงเป็นองค์ประกอบด้านความมีเหตุผลของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

3. การเข้าร่วม (Involvement) หมายความว่า การที่บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม เช่น ทำงาน มีกิจกรรมครอบครัว ร่วมกิจกรรมทางศาสนา ฯลฯ เป็นเหตุให้บุคคลถูกจำกัดเวลาที่จะไปประกอบอาชีพการงาน เนื่องจากเวลาส่วนมากได้ถูกใช้

ให้หมดไปกับกิจกรรมของสังคม ดังนั้น การเข้าร่วมถือว่าเป็นองค์ประกอบด้านกิจกรรมของพันธะหรือสัญญาข้อผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

4. ความเชื่อ (Belief) หมายความว่า ระดับของความเชื่อถือที่บุคคลมีต่อค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม หากบุคคลมีระดับความเชื่อต่อค่านิยมและบรรทัดฐานในสังคมสูง ก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำผิดกฎระเบียบของสังคม ดังนั้นความเชื่อจึงเป็นองค์ประกอบด้านจริยธรรมของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

สรุปได้ว่าเฮอร์ซีได้อ้างถึงหลักการสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ พันธะทางสังคมหรือความผูกพันทางสังคม แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ความผูกพัน (Attachment) ข้อผูกมัด (Commitment) ความเชื่อ (Belief) และการเข้าร่วม (Involvement) โดยมีสมมติฐาน คือ บุคคลที่มีพันธะทางสังคมหรือมีความผูกพันทางสังคมน้อย จะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมของอาชญากรรม (Sunhakrisana Boonchuay, 2016)

2.3 แนวคิดอาชญาวิทยากับบริบทของสังคมในช่วงยุคต้นศตวรรษที่ 20

แม้ว่าการนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์มาพัฒนาเป็นทฤษฎีอธิบายสาเหตุของอาชญากรรม จะได้รับความนิยม และถูกมองว่ามีความเป็นศาสตร์ที่เข้มแข็งเริ่มที่จะทัดเทียมวิทยาศาสตร์ก็ตาม แต่แล้วต่อมาในยุคต้นศตวรรษที่ 20

ได้เริ่มมีการพัฒนาการศึกษาเกี่ยวกับสังคมศาสตร์มากขึ้น เนื่องจากสังคมโลกได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นับแต่มีการเพิ่มขึ้นของประชากร การเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตและโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมจากสังคมเกษตรเป็นสังคมอุตสาหกรรม ตามระบบเศรษฐกิจแบบเมืองขยายตัว บรรดานักวิชาการเริ่มมีการพัฒนาศาสตร์เกี่ยวกับสังคมขึ้น ทฤษฎีในยุคนี้จึงมีสมมติฐานที่มองว่าอาชญากรรมเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมของสังคมหรือบริบทภายใน (J.Robert Lilly and others, 2015)

นักสังคมศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวสังคมศาสตร์ ได้แก่

- L.A.L. Quetelet เป็นผู้ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางสภาพแวดล้อมต่อพฤติกรรมอาชญากรรม

- Emile Durkheim เป็นผู้ริเริ่มให้ความสนใจกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมกับพฤติกรรมอาชญากรรม

- The Chicago School of Criminology ได้ริเริ่มศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมต่อพฤติกรรมอาชญากรรม ทำให้เกิดความเชื่อที่ว่า กระบวนการทางสังคม เช่น การศึกษา ชีวิตครอบครัว เพื่อน และสถานภาพ เป็นสาเหตุสำคัญทำให้เกิดอาชญากรรม (Pornchai Khantee. et al., 2015, pp.45)

2.4 แนวคิดโครงการจิตอาสา และอาสาสมัครสังคมในการป้องกันปัญหาอาชญากรรม

คำว่า “จิตอาสา” (Volunteer Spirit) หรือ “อาสาสมัคร” (Volunteer) เป็นคำที่ปรากฏขึ้นในสังคมไทยอีกครั้ง เมื่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดตั้งโครงการจิตอาสาขึ้นมาเพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขของอาณาประชาราษฎร์ และเพื่อต้องการปลูกจิตสำนึกสาธารณะของประชาชนออกมา ทั้งนี้องค์การโลกบาลอย่างองค์การสหประชาชาติ (United Nations – UN) ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นนี้มาโดยตลอด ในปี พ.ศ. 2544 ได้ร่วมกับประเทศต่าง ๆ จัดให้เป็นปีอาสาสมัครสากล (International Year of Volunteer) หรือที่รู้จักกันในชื่อย่อว่า IYV 2001 จึงก่อให้เกิดการตื่นตัวไปทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยด้วยเช่นกัน ส่งผลให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ได้กล่าวถึงการมีจิตสำนึกสาธารณะไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง (Nantarat Pariwattitham, 2010, PP.23) นั่นเอง กระนั้นงานศึกษาวิจัยของ นันทรัตน์ ปรีวีดิธรรม ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของเด็ก

และเยาวชนที่รับทุนการศึกษาสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ได้สรุปความหมายของจิตอาสาไว้ว่าหมายถึง การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเสียสละเวลา สิ่งของ เงินทอง แรงกายสติปัญญา เพื่อสาธารณประโยชน์ เป็นจิตใจที่มีความสุขเมื่อได้ทำความดี การช่วยเหลือผู้อื่น และสังคมเพื่อให้ผู้อื่นมีความสุขด้วยความสมัครใจ และไม่หวังผลตอบแทน เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นสาธารณประโยชน์ สำนักของบุคคลที่มีต่อส่วนรวม เอาใจใส่ป้องกันแก้ไขปัญหาสังคม

3. โครงการจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ”: แนวทางสำคัญในการ ป้องกันการกระทำความผิดของเด็ก และเยาวชน กรณีศึกษาชุมชนรอบ วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงมีความห่วงใยและทรงคำนึงถึงความอยู่ดีมีสุขของประชาชนเป็นสำคัญ และพระองค์ทรงมีพระราชปณิธานแน่วแน่ที่จะทำให้ประเทศชาติมั่นคงและประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ด้วยมีพระราชประสงค์ที่จะสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและแนวพระราชดำริต่าง ๆ ในการบำบัดทุกข์และบำรุงสุขให้ประชาชนและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัด โครงการจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ”

อีกทั้ง สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงมีพระราชอนุสรณ์คำนึงถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระบรมชนกนาถ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เป็นล้นเกล้า ล้นกระหม่อมอย่างหาที่สุดมิได้ ได้ทรงเล็งเห็นและทรงรับรู้จากพระราชหฤทัยของพระองค์ถึงพลังแห่งคุณค่าของความรัก ความศรัทธา เติบโตและความจงรักภักดีที่ปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าโน้มเอียงโน้มถวายแด่พระองค์ท่าน ซึ่งทรงประจักษ์ความต่อสายพระเนตรพระกรรณมาโดยตลอดถึงพลังน้ำใจ พลังความรักอันประเสริฐสุดของท่านทั้งหลาย นับตั้งแต่วันที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคตตราบจนทุกวันนี้และเพื่อทรงสนองตอบต่อความรักและน้ำใจอันประเสริฐสุดของท่านทั้งหลาย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร จึงได้พระราชทานพระมหากษัตริย์คุณให้ประชาชนทุกภาคส่วน ได้มีส่วนร่วมถวายความอาลัยรัก น้อมส่งเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ในห้วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 และเพื่อ

เป็นการสานต่อพระราชดำริโครงการจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ซึ่งเป็นโครงการทำความดีร่วมกับสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่ได้ปฏิบัติพระราชกรณียกิจมาโดยตลอด เป็นที่ประจักษ์แก่สายตาของท่านทั้งหลายอยู่แล้วนั้น สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร จึงได้พระราชทานพระราชานุญาตให้จัดตั้ง “จิตอาสาเฉพาะกิจ งานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ” ขึ้นเพื่อเป็นการร่วมพลังความรักอันมีค่า ร่วมพลังน้ำใจของปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าที่จะน้อมถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ก่อนเสด็จสู่สวรรคาลัยและในปัจจุบันนี้ถึงแม้งานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพจะเสร็จสิ้นไปแล้วก็ตาม ทว่าโครงการจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ก็ยังคงดำเนินการต่อ และประเภทงานรักษาความปลอดภัย ซึ่งมีหน้าที่ช่วยสอดส่อง สังเกตระมัดระวังความปลอดภัยบุคคลและสถานที่ และแจ้งข้อมูลให้เจ้าพนักงานทราบกรณีพบเห็นสิ่งผิดปกติ นั้นยังสอดคล้องกับการป้องกันการกระทำผิดได้ในฐานะสนับสนุนงานของเจ้าหน้าที่อีกด้วย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อโครงการจิตอาสานี้ได้ถูกจัดตั้งขึ้นบริเวณชุมชนรอบวัดประยุรวงศาวาสวรวิหารนำมาซึ่งความสนใจของผู้ศึกษาที่ศึกษาทางด้านอาชญาวิทยา จึงได้อาศัยกรอบทฤษฎีทางอาชญาวิทยา (Criminology) มาเป็นกรอบแนวทางในการศึกษา และพยายามอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นถึงโครงการดังกล่าวได้ถูกนำมาสร้างไว้เพื่อให้เป็นพันธะที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับเด็กและเยาวชนที่กำลังจะมี หรือมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนออกจากกรอบของสังคมแห่งความดีงามออกไปแล้ว ให้กลับมาสู่ภาวะปกติและเป็นโครงการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนที่จะเกิดขึ้นจริง รายละเอียดปรากฏดังนี้

1) ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมผ่านสื่อสาธารณะต่าง ๆ ย่อมเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าเมื่ออาณาบริเวณแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการก่ออาชญากรรม อาชญากรก็จะปรากฏตัวขึ้นซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีสัมเหลี่ยมอาชญากรรมที่ได้กล่าวไปแล้ว กระนั้นบริเวณโดยรอบวัดประยุรวงศาวาสวรวิหารไปจนถึงบริเวณสะพานพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกนั้นก็เช่นกันได้ถูกใช้เป็นพื้นที่สาธารณะในการสร้างอัตลักษณ์วัฒนธรรมรองของกลุ่มวัยรุ่นต่างพากันรวมกลุ่มโดยมีเจตนาที่จะหลบหนีตัวเองออกจาก

บรรทัดฐานของสังคมไป งานวิชาการของ นฤมล กล้าทุกวัน (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การ hang out ของวัยรุ่นนสะพานพุทธ: อัตลักษณ์ของวัยรุ่นในพื้นที่สาธารณะ” โดย เป็นการลงพื้นที่ศึกษาตามแนวชาติพันธุ์ วรรณกรรมและสะท้อนผ่านงานวิชาการชิ้นนี้ได้ อย่างน่าสนใจว่า เมื่อเอ่ยถึงวัยรุ่นนสะพานพุทธ ที่ไปใช้พื้นที่นสะพานพุทธหรือที่เรียกกันว่า “เด็กนสะพานพุทธ” ก็มักผูกติดพวกเขาไว้กับความก้าวร้าว หยาบคาย รุนแรง ซึ่งเป็นไปในทิศทาง เดียวกันกับภาพของนสะพานพุทธที่ถูกมองว่า อันตราย ไม่ปลอดภัย ป่าเถื่อน นอกจากนี้ วัยรูน ยังทดลองทำกิจกรรมและพฤติกรรมที่แตกต่าง แล้วแสดงออกสู่คนหมู่มาก ดังนั้นพื้นที่ สาธารณะจึงถูกทำให้เป็นเวทีสำหรับพบปะ สื่อสาร และแสดงออกถึงวัฒนธรรมที่โดดเด่น ของเหล่าวัยรุ่น วัยรูนใช้พื้นที่สาธารณะเพื่อ หลบเลี่ยงสายตาและการควบคุมของสังคมผู้ใหญ่ ช่วงหลังเลิกเรียนถือเป็นช่วงทดลองรูปแบบ การใช้ชีวิตที่แตกต่างและสะท้อนมันออกมา เมื่อวัยรุ่นได้เข้ามาใช้พื้นที่สาธารณะก็มักทำตัว ให้โดดเด่น ส่งเสียงเอะอะ ก่อให้เกิดความตระหนก และความกลัว ซึ่งมักตามมาด้วยความต้องการให้ เกิดการจัดการบางอย่างจากภาคส่วนต่าง ๆ (Narumol Klatookwan, 2011) กอปรกับเมื่อ ผู้ศึกษาได้ค้นหาข้อมูลเครือข่ายสังคมออนไลน์

พบว่า มีกรณีศึกษาเทียบเคียงที่น่าสนใจกล่าวคือ เมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2557 เวลา ประมาณ 02.00 น. เจ้าหน้าที่ตำรวจกอง บังคับการตำรวจนครบาล 8 นำกำลังเจ้าหน้าที่ ตำรวจสายตรวจฉายจราจร และฝ่ายสืบสวน สนธิกำลังกับสถานีตำรวจนครบาลปากคลองสาน และสถานีตำรวจนครบาลสมเด็จพระยา ปิตลโอมตรวจค้นเยาวชนและบุคคลที่มามีวุฒ บริเวณกลางนสะพานพระพุทธรยอดฟ้า ถนน ประชาธิปก แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร เพื่อกวัดขันระเบียบวินัย ของเด็กและเยาวชนในช่วงปิดภาคเรียน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กและเยาวชน พุทธศักราช 2546 (ThairathOnline, 2014) ในครั้งนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจได้นำกำลังปิดล้อม และตรวจค้นกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งรวม กลุ่มกันบนพื้นที่ทางเท้ากลางนสะพาน พระพุทธรยอดฟ้า ด้านหน้าวัดประยูรวงศา วาสวรรวิหารมั่วสุ่มประพฤติตนไม่เหมาะสม โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ปิดทางขึ้นลงนสะพาน ทั้งฝั่งธนบุรีและฝั่งพระนครกวัดขันบุคคล ต้องสงสัยรวมกว่า 300 ราย ตรวจสอบพบว่า มีทั้งไม่พกพาบัตรประชาชนเป็นเด็กและ เยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี และปัสสาวะ เป็นสีม่วง จึงนำเหตุการณ์คาดโทษหนักกับ ผู้ปกครอง และหากผู้ปกครองยังปล่อยให้

บุตรหลานออกมากระทำผิดซ้ำซากจะถูกดำเนินการตามกฎหมายด้วย ในครั้งนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจวางแผนปฏิบัติงานโดยใช้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนนอกเครื่องแบบ จำนวน 30 นาย แฝงกายเข้าไปเดินหาข่าวภายในตลาดจำหน่ายสินค้าและเสื้อผ้าบริเวณใต้สะพานพุทธเพื่อรอเวลาดังกล่าวกลุ่มเด็กและเยาวชน ตลอดจนบุคคลทั่วไปขึ้นไปใช้พื้นที่บนทางเท้าบาทวิถีข้างสะพานเป็นแหล่งมั่วสุม จนกระทั่งชุดสืบสวนพบว่า มีคนมารวมตัวกันบนสะพานจนเต็มทั้ง 2 ฝั่ง จึงส่งสัญญาณให้เจ้าหน้าที่สายตรวจและฝ่ายจราจรช่วยกันปิดทางขึ้นลงทั้งฝั่งธนบุรีและฝั่งพระนคร จากนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจนำโดยทีมพนักงานสอบสวนหญิงกองบังคับการตำรวจนครบาล 8 ได้เข้าไถ่ถามประวัติเพื่อคัดแยกกลุ่มเด็กและเยาวชน ออกจากกลุ่มผู้ใหญ่พบว่า มีผู้ใหญ่ไม่พกพาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 18 คน และบุคคลต่างด้าวสัญชาติแคนาดา ไม่พกพาพาสปอร์ต 1 คน และพบว่ามีเด็กและเยาวชนผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 30 คน แบ่งเป็นชาย 12 คน หญิง 18 คน พร้อมสุ่มตรวจปัสสาวะชายต้องสงสัย อีกจำนวน 20 คน ผลปรากฏเป็นสีม่วง จำนวน 3 คน จึงควบคุมตัวกลุ่มคนที่มีปัญหาส่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบุพผารามดำเนินการตามกฎหมายด้านพันตำรวจโทปราโมทย์ จันทร์บุญแก้ว

รองผู้กำกับการสืบสวนสอบสวนตำรวจนครบาลบุพผาราม กล่าวว่า ในกรณีเด็กและเยาวชนที่อายุไม่ถึง 18 ปี ได้ทำการถ่ายภาพทำประวัติเอาไว้และเรียกผู้ปกครองมารับตัวเพื่อทำความเข้าใจว่าไม่ควรปล่อยให้บุตรหลานออกนอกเคหสถานยามค่ำคืน ซึ่งประเด็นนี้มีกฎหมายคุ้มครองอยู่แล้วและหากพบว่าครอบครัวใดปล่อยให้บุตรหลานออกมากระทำผิดซ้ำก็ควรพิจารณาดำเนินการกับผู้ปกครองฐานยุยงส่งเสริมให้บุตรหลานกระทำผิดต่อไป ขณะที่ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชน ทั้ง 30 คน เดินทางมารับตัวบุตรหลานกลับบ้าน เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เรียกอบรมร่วมกันเป็นเวลานานประมาณ 2 ชั่วโมง โดยก่อนเดินทางกลับยังให้บุตรหลานกราบขอโทษผู้ปกครองฐานสร้างความเดือดร้อนให้ต้องตื่นมารับตัวยามค่ำคืน ส่งผลให้บางรายถึงกับน้ำตาไหลออกมา นับเป็นข่าวที่น่าสะเทือนใจ เพราะสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีจำนวนมากอย่างที่ไม่ควรเกิดขึ้น

อย่างไรก็ดีเมื่อผู้ศึกษาได้พิจารณาจากกรณีตัวอย่างแล้วพบว่าในพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 หมวด 1 บททั่วไป มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของคำว่า “เด็ก” หมายความว่า บุคคลอายุยังไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์ และ “เยาวชน”

หมายความว่า บุคคลอายุเกินสิบห้าปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ นับเป็นวัยที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต สุ่มเสี่ยงต่อการนำไปสู่การกระทำคามผิดได้เป็นอย่างมาก งานวิจัยของ ประภาศน์ อวยชัยได้ระบุถึงสาเหตุปัจจัยที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดอาจแบ่งแยกได้คือ ปัจจัยจากตัวผู้กระทำความผิดเอง ได้แก่ พันธุกรรม ความพิการหรือโรคภัยไข้เจ็บ ภาวะทางจิต ปัจจัยทางครอบครัว ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม (Prapas Ouaychai, 1974, pp.5) เป็นต้น บ่อยครั้งมักพบว่าปัจจัยหนึ่งอาจนำไปสู่อีกเหตุปัจจัยหนึ่งที่ช่วยผลักดันซึ่งกันและกันหรือกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดมากขึ้นด้วย เช่น การตักงานของผู้นำครอบครัวนำไปสู่ปัญหาความยากจนทำให้บิดามารดาต้องชวนขายหารายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพของสมาชิกในครอบครัว จึงไม่มีเวลาพอในการอบรมเลี้ยงดูบุตรทำให้สภาพครอบครัวไม่อบอุ่นบุตรจึงหันเข้าหาเพื่อน ซึ่งการคบเพื่อนที่ไม่ดีโดยปราศจากการชี้แนะที่ถูกต้องจากผู้ใหญ่ทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบในทางที่ไม่เหมาะสมซึ่งนำไปสู่การกระทำคามผิดในที่สุด (Matalak Oungrungrote, 2008, pp.65) อีกทั้ง สหการณ์ เพ็ชรนรินทร์ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เผยสถานการณ์เด็กและเยาวชน

กระทำผิดอาญาโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ ยังได้ต่อย้ำประเด็นไว้อย่างชัดเจนว่า ในสภาพความเป็นจริงคดีเด็กและเยาวชนกระทำผิดอาญาไม่ได้ลดลง โดยมีเด็กและเยาวชนกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ คดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน ลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และคดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายดูแล้วยสถานการณ์มีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น (Bangkokbiznews, 2017)

2) เมื่อผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ศึกษาภาคสนามตามแนวทางชาติพันธุ์วรรณาโดยการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนที่มาร่วมโครงการจิตอาสาฯ ที่จัดตั้งขึ้นบริเวณวัดประยูรวงศาวาสวรวิหาร เด็กและเยาวชนเหล่านี้พักอาศัยบริเวณรอบวัดประยูรวงศาวาสวรวิหาร ยอมรับว่าเคยกระทำความผิดมาก่อนจนถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจากสถานีบุพพารามจับกุมได้จากความผิดเล็กๆ น้อยๆ และขออาศัยพื้นที่สะพานพระพุทธในการสร้างวัฒนธรรมรองของกลุ่มตนเองขึ้นมาจากการสัมภาษณ์ปราโมทย์ จันทร์บุญแก้ว (2560) ตำแหน่งรองผู้กำกับการสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจบุพพารามให้ทัศนะว่า แม้เด็กจะกระทำความผิดแต่ก็ยังมีพื้นฐานจิตสำนึกที่บริสุทธิ์และเกรงกลัวกฎหมายกระป็นเมืองและพ่อแม่ ผู้ปกครอง แต่ที่กระทำความผิดเพราะสังคม เศรษฐกิจที่พ่อแม่ต้องหาเลี้ยงชีพ

โดยไม่มีเวลาดูแลอบรมบุตร ทำให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาไปกับการรวมกลุ่มเพื่อน ซึ่งในชุมชนวัดประยุรวงศาวาสวรวิหารนั้นมักจะมารวมตัวกันบริเวณเชิงสะพานพระพุทธรยอดฟ้า จากนั้นก็มีการจัดตั้งเป็นกลุ่มเป็นแก๊งมีรุ่นพี่รุ่นน้อง และถ่ายทอดวัฒนธรรมการบังคับให้รุ่นน้องไปกระทำความผิด เช่น ตบทรัพย์ ลักเล็กขโมยน้อย หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น เพื่อต้องการหัวเข็มขัดมาแสดงต่อกลุ่มเพื่อแลกกับการยอมรับภายในกลุ่ม หรือนำผลประโยชน์ได้ เช่น ทรัพย์สินมาแบ่งปันประโยชน์กันภายในกลุ่ม (Pramote Chanbunkaew, Police Lieutenant Colonel, 2017) สอดคล้องทฤษฎีอาชญาวิทยา (Pornchai Khantee. et al., 2015) กล่าวคือ ทฤษฎีความกดดันทางสังคมของ โรเบิร์ต เมอร์ตัน พัฒนามาจากหลักคิดสังคมนิเวียบ ไร่บรทฐานของ เดอร์คาร์ท พัฒนามาเป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยสภาพสังคมมีอิทธิพลในการปลูกฝังให้บุคคลมีค่านิยมหรือความอยากหรือใฝ่ฝันบางประการแต่ขณะเดียวกันโครงสร้างสังคมอาจจำกัดความสามารถของบุคคลเฉพาะกลุ่มในการบรรลุความต้องการนั้น ทำให้คนบางกลุ่มต้องใช้วิธีการไม่ถูกต้องเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ หรืออีกนัยหนึ่งโครงสร้างทางสังคมมีส่วนกระตุ้นหรือผลักดันให้บุคคลบางกลุ่มมีพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับของคนในสังคม พัฒนาไปสู่

ทฤษฎีวัฒนธรรมรองของ อัลเบิร์ต โคเฮน (A. Cohen) ได้นำสมมติฐานของทฤษฎีความกดดันทางสังคมที่เน้นกรณีมีความกดดันเกิดขึ้นกับชนชั้นบางกลุ่มของสังคมทำให้พวกเขาต้องตอบโต้โดยการกระทำความผิด อีกทั้งโคเฮน ได้เสนอถึงเรื่องเยาวชนผู้กระทำความผิด: วัฒนธรรมของแก๊งวัยรุ่น ในปี ค.ศ .1955 (พ.ศ. 2498) ซึ่งกล่าวว่าเด็กและเยาวชนวัยรุ่นมักจะกระทำความผิดกฎหมายในลักษณะเป็นกลุ่ม โดยไม่กระทำความผิดคนเดียว และมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม เด็กและเยาวชนเหล่านี้มาจากครอบครัวชนชั้นทำงานเพราะถูกอบรมเลี้ยงดูมีความเป็นอยู่ตามสัญชาตญาณและมีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่คำนึงถึงเหตุผล ความรักหรือความรู้สึกของผู้อื่น นอกจากนี้ ทฤษฎีวัฒนธรรมรองของ โคล์วาร์ด และโฮลิน (Cloward & Ohlin) ก็โดยได้นำเสนอทฤษฎีวัฒนธรรมรองของแก๊งวัยรุ่นซึ่งพัฒนามาจากทฤษฎีความกดดันทางสังคมของ โรเบิร์ต เมอร์ตัน โดยกล่าวว่า กลุ่มวัยรุ่นมีการปรับตัวต่อความกดดันของสังคม ในการที่โครงสร้างทางสังคมปิดกั้นไม่ให้วัยรุ่นเหล่านี้บรรลุจุดมุ่งหมายของสังคม จึงแสดงออกถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบนและโอกาสในการกระทำความผิด ในการนี้ ได้อธิบายว่าสังคมที่มุ่งหวังจุดมุ่งหมาย ความสมบูรณ์แบบที่มากเกินไปก่อให้เกิดความกดดันทำให้บุคคลในระดับล่างเกิดความคิด

ในการทำผิดกฎหมายอีกทั้งยังเรียนรู้การกระทำผิด วัยรุ่นเกิดรวมกลุ่มกันเพื่อประกอบการกระทำผิดเพื่อสภาพทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ทางสังคมที่ดีขึ้น เรียนรู้และยอมรับการกระทำผิดนั้น หรือในอีกลักษณะหนึ่งคือการรวมกลุ่มกันของวัยรุ่นที่ต้องการสถานภาพชื่อเสียงการยอมรับว่าเป็นบุคคลแข็งแรง ก้าวร้าว มีความสามารถในการต่อสู้ มองว่าสังคมเป็นศัตรู มองว่าผู้ใหญ่เป็นผู้อ่อนแอ ยกย่องความรุนแรง เป็นความกล้าหาญ หรืออีกประการคือ กลุ่มเยาวชนที่หลบหนีสังคม กลุ่มนี้จะติดยาเสพติด เสพสุรา สูบบุหรี่ ไม่ยอมรับนับถือจุดมุ่งหมายของสังคม

3) ทั้งนี้ทั้งนั้นจากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ปราโมทย์ จันทร์บุญแก้ว (2560) รองผู้กำกับการสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจภูธรพาราม ได้ให้ทัศนะเพิ่มเติมอีกว่าการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในบริเวณชุมชนรอบวัดประยูรวงศาวาสวรวิหาร รวมไปถึงบริเวณพื้นที่สาธารณะใกล้เคียงนั้นอยู่ในอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรพาราม ซึ่งตนเองรับผิดชอบมาสักระยะหนึ่งแล้ว โดยในช่วงแรกนั้นนโยบายการป้องกันและปราบปรามก็จะมีลักษณะที่รุนแรง รวดเร็ว แต่ผลลัพธ์กลับไม่ยั่งยืน กล่าวคือมีเด็กและเยาวชนกลับมากระทำผิดซ้ำอยู่เสมอ กล่าวคือมีเยาวชนที่ตนเคยภาคทัณฑ์

และให้โอกาสในการกลับตัวกลับใจไว้แต่สุดท้ายกลับมาก่อทำความผิดอีก จนกระทั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีนโยบายปรับกระบวนการที่ศันใหม่ ด้วยการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนนั้น เริ่มปรากฏขึ้นในแผนกรมตำรวจแม่บท ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535 - 2539) ที่เน้นให้ตำรวจสร้างความเข้าใจ ทศนคติ ความศรัทธา ความเชื่อมั่น และความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชน และให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมสนับสนุน หรือมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของตำรวจ ทั้งในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และรักษาความมั่นคงของชาติมีการเผยแพร่อบรมให้ความรู้ด้านการป้องกันอาชญากรรมแก่ประชาชน องค์กรชุมชน รวมทั้งผู้นำท้องถิ่น ด้วยมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมต่าง ๆ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นคือทำให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้ถึงภาระหน้าที่ของตน ในการปกป้องและป้องกันภัยภายในชุมชนของตนเองอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อรัฐบาลมีนโยบายสาธารณะได้แก่ “บวร” หรือแม้กระทั่ง โครงการจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” ยิ่งทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นถือเป็นการลดช่องว่างได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะปัญหาการกระทำผิดของเด็ก และเยาวชนในบริเวณนั้น ๆ

หากเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งทั้งจากผู้ปกครองของเด็กเอง หรือการรับแจ้งจากสาธารณะ โดยทั่วไปก็มักจะให้เด็ก ๆ เหล่านี้มาร่วมโครงการจิตอาสาทุกรายถือเป็นการทดลองในการสร้างพันธะทางจิตใจของเด็กและเยาวชนเหล่านั้นเพื่อให้ทำกิจกรรมเพื่อสังคมและไม่หวงคิดกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นด้วย ทั้งนี้ปรโมทย์ จันทร์บุญแก้ว ได้นำเสนอวิธีให้ผู้ศึกษาเข้าถึงชุมชนด้วยการอ้างอิงต่อเนื่องแบบปากต่อปาก กล่าวคือสัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่เคยกระทำความผิด พบว่าเด็กและเยาวชนเมื่อถูกจับได้ว่ามีกรรมวัฏสันนิบาตกระทำผิดด้วยความผิดด้วยข้อหาเล็ก ๆ น้อย ๆ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เชิญผู้ปกครองมาร่วมรับฟังข้อกล่าวหา และได้ขออนุญาตให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา โดยให้มาร่วมกันพัฒนาทั้งพื้นที่ชุมชนและวัดวาอาราม เด็กและเยาวชนเหล่านั้นกลับเริ่มมีความคิดทัศนคติที่ดีขึ้น มองว่าผู้ใหญ่เริ่มให้โอกาสตนอีกครั้ง จึงหันเหความคิดไม่กลับไปกระทำความผิดอีก สิ่งที่สะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจนคือ การที่ผู้ศึกษาได้มีโอกาสสัมภาษณ์เยาวชนกลุ่มย่อยที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาที่คัดสรรมาจากเด็กที่เคยกระทำความผิดที่อยู่ในบัญชีของสถานีตำรวจภูธร ผู้ศึกษา

ต้องอาศัยความพิถีพิถันในการสัมภาษณ์ จนทำให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกไวใจจนให้ข้อมูลได้ชัดเจนและพิสูจน์ได้ว่า โครงการจิตอาสาเราจะทำความดีที่จัดขึ้นที่บริเวณวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร สามารถเป็นอีกหนึ่งพันธะที่ใช้ป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนได้ตามทฤษฎีของ ทราวิส เฮอร์ซี่ กล่าวคือเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติว่า ระยะแรกที่เข้าร่วมโครงการก็ยังไม่ได้เห็นคุณค่าของกิจกรรมเท่าที่ควรกลับมีทัศนคติที่ไม่ดีด้วยซ้ำ จนกระทั่งเมื่อเกิดการประชาสัมพันธ์โครงการที่ถูกต้องจากสถานีตำรวจภูธรและวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร จึงเกิดความเชื่อถือและทดลองเข้าร่วมกิจกรรม เด็กเหล่านั้นใช้เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งตามทฤษฎีของ เฮอร์ซี่ มองว่าการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีเวลาที่จะไปคิดที่จะกระทำความผิด และสุดท้ายก็จะกลายเป็นพันธะที่คอยยึดเหนี่ยวจิตใจของเด็กเหล่านั้น

4) อีกประเด็นหนึ่งผู้ศึกษามองว่าการแสวงหาวิธีการป้องกันปัญหาในอีกมิติหนึ่งด้วยการดำเนินการยุทธศาสตร์ที่เรียกว่า “บวร: บ้าน วัด โรงเรียน” สมดังสุภาษิตนี้ที่มักจะพบเห็นกันทั่วไปตามวัดต่าง ๆ เป็นการบ่งบอกให้รู้ว่าบ้านและวัดขาดกันไม่ได้ที่ว่า “วัดจะดีมีหลักฐานเพราะบ้านช่วย

บ้านจะสวยเพราะมีวัดตัดนิสัย บ้านกับวัด
ผลัดกันช่วยก็ช่วยชัย ถ้าขัดกันก็บรลัยทั้งสองทาง”
นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนที่เข้ามามีบทบาท
ในสองหน่วยหลักทางสังคมเพิ่มอีกหนึ่ง
บ้าน อาจหมายถึงชุมชน หน่วยทางสังคมที่
สำคัญหน่วยหนึ่ง ในบ้านอาจมีผู้ใหญ่บ้านหรือ
กำนัน เป็นผู้นำ ผู้นำเหล่านี้จะพัฒนาทางด้าน
สภาพแวดล้อม ทางด้านกายภาพต่าง ๆ ภายใน
หมู่บ้านหรือชุมชน วัด หน่วยทางสังคม
อีกหน่วยหนึ่งที่สำคัญยิ่ง ในอดีตวัดคือศูนย์รวม
ของทุก ๆ สิ่ง ตั้งแต่เกิดจนตายก็ว่าได้ โรงเรียน
ตั้งขึ้นเป็นทางการครั้งแรกในปี พ.ศ. 2414
สมัยรัชกาลที่ 5 แต่ในสมัยก่อน วัด คือ สถาบัน
การศึกษาของชุมชน แม้การจัดตั้งโรงเรียนขึ้นมา
ชาวบ้านในชนบทก็ยังไม่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียน
เนื่องจากว่ายังแปลกใหม่อยู่ เป็นนานหลายปี
กว่าชาวบ้านจะเข้าใจและยอมส่งบุตรหลาน
เข้าในระบบโรงเรียน อีกทั้งกรณีศึกษาที่ผู้ศึกษา
ได้คัดเลือกมานี้ กล่าวคือวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร
ยังได้นำแนวคิดการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม
ของชุมชนตามแนวทาง “บวร: บ้าน วัด
โรงเรียน” มาจัดงานสมโภช 187 ปีอย่างยิ่งใหญ่
เป็นการย้ำชัดถึงแนวคิดดังกล่าว โดยพระพรหม
บัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) เจ้าอาวาสวัดประยุ
รวงศาวาสวรวิหารได้ผสานมือชุมชนรอบวัดจัดงาน
“สมโภช 187 ปี วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร”

โดยยึดหลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม
หรือ “บวร: บ้าน วัด โรงเรียน” ซึ่งงาน
ดังกล่าวจัดขึ้นจนถึงวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2558
ซึ่งเป็นการต่อยอดมาจากการจัดงาน
มอบรางวัลยอดเยี่ยม (อันดับ 1) หรือ Award of
Excellence ด้านการอนุรักษ์มรดกทาง
วัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โครงการ
บูรณปฏิสังขรณ์พระบรมธาตุมหาเจดีย์ และ
พระปริยัติธรรมศาลาจากองค์การการศึกษา
วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ
หรือ ยูเนสโก โดยรูปแบบการจัดงานในครั้งนั้น
จะเป็นลักษณะของความบันเทิงสอดแทรก
สาระความรู้ (Edutainment) ซึ่งนอกจาก
ผู้เข้าร่วมชมงานจะได้สัมผัสการสังคีตคีตลีลาที่วัด
เพื่อเสริมความเป็นสิริมงคลแล้ว ยังได้ร่วมเพลิน
เที่ยววันวาน ชมงานศาสตร์และศิลป์ สัมผัส
ถิ่นวัฒนธรรมล้ำของอร่อย่านคลองสานภูมิถิ่น
ที่ขึ้นชื่อว่าเป็นชุมชน 3 ศาสนา 4 ความเชื่อ ได้แก่
พุทธเถรวาท พุทธมหายาน คริสต์ และอิสลาม
ซึ่งจะรวบรวม 6 ชุมชนโบราณรอบวัด ประกอบด้วย
ชุมชนวัดกัลยาณี ชุมชนกุฎีจีน ชุมชนกุฎีขาว
(Thaibev, 2015) เป็นการสะท้อนให้เห็นว่า
ชุมชนรอบวัดประยุรวงศาวาสวรวิหารมีต้นทุน
ทางวัฒนธรรมอันนำไปสู่รูปแบบโครงสร้างทาง
สังคมที่มีความผูกพันกัน และเมื่อนำยุทธศาสตร์
“บวร” บ้าน วัด โรงเรียน มาปรับประยุกต์ใช้

ในการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดในเด็ก และเยาวชนนั้น พบสิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง เป็นปัจจัยอันจะนำไปสู่การป้องกันและแก้ไข ปัญหาดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ *แนวคิด อาสาสมัครหรือจิตอาสา* โดยแนวคิดจิตอาสา นั้นเริ่มเกิดขึ้นอย่างจริงจังในประเทศไทยภายหลัง การเกิดธรณีพิบัติสึนามิ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ในครั้งนั้นอาสาสมัครจำนวนมากหลั่งไหลจาก ทั่วประเทศและทั่วโลก เกิดการร่วมมือกันระหว่าง องค์การภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชา สังคมต่าง ๆ เพื่อมาระดมความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย ดำเนินการกู้ชีพ ทำความสะอาด ในบริเวณชายทะเล 4 จังหวัดภาคใต้ ถือเป็น จุดเริ่มต้นของกระแสการเป็นอาสาสมัคร และ ทำให้คนไทยได้หันกลับมาให้ความสำคัญ กับความสามัคคี การมีส่วนร่วม และคุณธรรม ว่าด้วยการให้อีกครั้งหนึ่ง รวมถึงการสร้างสรรค์ ประโยชน์สุขในสังคมโดยหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ก็ได้ให้ความสำคัญ กับจิตอาสา (Nantararat Pariwattitham, 2010, pp.20) อีกทั้งชุมชนรอบวัดประยุรวงศาวาส วรวิหารได้เข้าร่วมโครงการและจัดกิจกรรม จิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ซึ่งมีส่วน ในการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ได้รวมถึงสามารถทำให้เกิดความสงบสุขขึ้นทั้ง แก่ตัวเด็กและเยาวชนเองและสังคมโดยรวม

ในบริเวณนั้น ซึ่งจากการสัมภาษณ์ทั้งเจ้าหน้าที่ ฝ่ายปกครองและฝ่ายป้องกัน นั้นสะท้อนได้ อย่างชัดเจนว่าอาณานิคมบริเวณรวมไปถึงสิ่งแวดล้อม รอบวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร ไปจนถึงโดยรอบ ถูกใช้เป็นสถานที่เชิงสัญลักษณ์ในการที่เด็ก และเยาวชนมารวมกลุ่มกันเพื่อกระทำการ บางสิ่งบางอย่างตามวัฒนธรรมของเด็กและ เยาวชนเหล่านั้น แต่เมื่อเกิดการจัดตั้งโครงการ จิตอาสาในชุมชนและโรงเรียนโดยรอบขึ้น แล้วนั้น จากการสัมภาษณ์พระพิศิษฐ์วิหการการ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาส (2560) ในฐานะผู้ดูแลอุทยานเขามอและบ่อเต่า ของวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร ซึ่งเป็นสถานที่ จัดกิจกรรมตามโครงการจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” โครงการนี้เป็นการการชักจูงให้เด็ก และเยาวชนหันมาเข้า ร่วมทำกิจกรรม กับเพื่อน ๆ โดยมีวัดเป็นศูนย์กลาง ทำให้เด็กและ เยาวชนเหล่านั้นได้ทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ร่วมกันอย่างสนุกสนานกับเพื่อน ๆ และ ในทางอ้อมได้เข้าวัด ถือเป็น การสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ปลูกฝังจิตสำนึกในทางดีงาม ดังเช่นกิจกรรมจิตอาสาซึ่งจัดขึ้น ณ วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร ในอุทยานเขามอที่ริมรั้วนี้ เป็นต้น และที่สำคัญ เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2560 ที่ผ่านมา พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกร รัศมีโชติ ได้เสด็จไปทรงร่วมทำกิจกรรมจิตอาสา กับหน่วย

พระราชทาน ประชาชนจิตอาสาเราทำความดี ด้วยหัวใจ และจิตอาสาเฉพาะกิจงาน พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ จำนวน 300 คน โดยในครั้งนั้นจิตอาสาจำนวนมากเป็นเด็ก และเยาวชนที่สมัครใจมาร่วมทำกิจกรรม ณ อุทยานเขามอ ในการนั้นพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติทรงนำเพื่อน เด็กและเยาวชนจิตอาสาเก็บขยะในบ่อน้ำ ทรงให้อาหารเต่า และโปรดประทานไม้ ที่ให้อาหารเต่าแก่เด็กและเยาวชนจิตอาสา เพื่อร่วมให้อาหารเต่าด้วย ต่อมาทรงนำเด็กและ เยาวชนจิตอาสากวาดใบไม้บริเวณและเก็บขยะ บริเวณเขามอ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้า ทีปังกรรัศมีโชติ ทรงฉลองพระองค์เสื่อโปโล สีดำพระราชทาน “ธ สถิตในดวงใจ ไทยนิรันดร์” ฉลองพระมาลาสีฟ้า ผ้าพันพระคอสีเหลือง พระราชทาน และปลอกแขน ทรงประทาน ขนมปังแก่จิตอาสาที่มาร่วมทำกิจกรรม อีกทั้ง ยังทรงโบกพระหัตถ์ทักทายจิตอาสาที่เฝ้าฯ รับเสด็จด้วยพระพักตร์แจ่มใสสร้างความปลื้มปิติ แก่เหล่าจิตอาสาอย่างหาที่สุดมิได้ (Phra phisitwihankan, 2017)

โครงการจิตอาสาดังกล่าวจึงได้กลายเป็น เสมือนกิจกรรมที่คอยเป็นหูเป็นตา สอดส่องดูแล พฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ที่มีลักษณะ 2 กรณี กล่าวคือ 1) ในฐานะเด็กและเยาวชน

เป็นผู้กระทำผิด คือ เป็นผู้ที่มีความต้องการ จะก่อเหตุหรือลงมือทำความผิด และ 2) ในกรณีที่เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อ คือ บุคคลที่ผู้กระทำผิดหรือคนร้าย มุ่งหมายกระทำ ต่อหรือเป็นเป้าหมายที่ต้องการโดยใช้เทคโนโลยี ตามแนวคิดไทยแลนด์ 4.0 โดยมีกลุ่มการติดต่อ โดยช่องทางสังคมออนไลน์เพื่อกรณีแรก คือ ช่วยดูแลเด็กและเยาวชนในฐานะเป็นเหยื่อ ในการเกิดอาชญากรรม และในกรณีที่สอง คือ ช่วยสอดส่องพฤติกรรมเด็กและเยาวชนไม่ ให้ กระทำผิด ทั้งนี้ สถานีตำรวจบุปผาราม ซึ่งเป็นสถานีตำรวจที่เป็นเจ้าของพื้นที่โดยตรง ก็ได้มีการเสริมสร้างกิจกรรมเครือข่ายชุมชน สัมพันธ์ให้มีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหา อาชญากรรมดังกล่าวด้วย ไม่เพียงแต่เฉพาะ เด็กและเยาวชนเท่านั้นในกรณี เช่น *อาสาสมัครตำรวจบ้าน* เป็นการแสวงหาความร่วมมือ จากประชาชนให้เข้ามาร่วมกันปฏิบัติกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันปราบปราม อาชญากรรม ยาเสพติด และอุบัติภัยต่าง ๆ รวมทั้งการตรวจตราของตำรวจสายตรวจ เพื่อสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนให้ตระหนักถึง ความรับผิดชอบร่วมกันในการป้องกันปราบปราม อาชญากรรมและปัญหา ยาเสพติดในชุมชน *เพื่อนบ้านเตือนภัย* เป็นความร่วมมือของประชาชน ในการแจ้งข่าวสารและร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

จะส่งผลถึงการป้องกันปัญหาอาชญากรรม และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างประชาชน กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสร้างความเชื่อมั่น ของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือการจัดตั้ง *โฮมการ์ด* แนวคิดการป้องกันชุมชนที่ใช้แนวคิด ให้ประชาชนช่วยสอดส่องดูแล (People as a Sensor) ซึ่งแนวความคิดนี้เกิดมาจาก ผู้ปฏิบัติงานระดับสถานีตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ ตำรวจผู้บริการประชาชนมีปริมาณไม่เพียงพอ ต่อปริมาณประชากรอาสาป้องกันชุมชน เป็นกำลังสำคัญที่ช่วยแจ้งเบาะแสข่าวสาร เหตุอาชญากรรม เป็นหูเป็นตาเพื่อความปลอดภัย ในชุมชนทำให้การป้องกันอาชญากรรมทำได้ดีขึ้น และเป็นประโยชน์ในการบริหารข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งยังมี “แอปพลิเคชัน โฮมการ์ด” ที่จะกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการควบคุม อาชญากรรม สิ่งผิดกฎหมายในชุมชน เป็นต้น

4. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ในทางของการป้องกันการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชน นั้นพบว่า โครงการ จิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” สามารถ หันเหความสนใจของเด็กและเยาวชนมิให้ไป มั่วสุมทำสิ่งผิดได้จริง การสอดคล้องกับการสร้าง วัฒนธรรมที่ถูกต้องและได้รับการยอมรับในทาง ที่ถูกที่ควร ทั้งเป็นการคบหาสมาคมกับเพื่อน ผู้ที่ร่วมกันทำความดี นับเป็นการสร้างพันธะ

ในการเข้าร่วมกิจกรรมให้แน่นขึ้นภายในจิตใจ ของเด็กและเยาวชน นอกจากนี้แล้วกิจกรรม ตามโครงการจิตอาสาเราทำความดีด้วยหัวใจนั้น สอดคล้องกับแนวคิดศาสตร์ พระราชา (Phra brahma bandit, 2017) ในเรื่อง การบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมโดย ประชาชนสามารถปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาท ได้โดยแต่ละคนเห็นคุณค่าของการชีวิตอยู่ เพื่อคิดทำประโยชน์แก่คนอื่น เพราะในสังคมใด หากต่างคนต่างให้ในสังคมนั้นทุกคนจะได้ ใครก็ตามที่คิดจะให้แก่คนอื่นก็ย่อมมีธรรม ในข้อที่เรียกว่า ทาน เขาไม่คิดเบียดเบียนคนอื่น ก็มีธรรมในข้อศีล

นอกจากนี้ก็จะเห็นได้ว่า โครงการจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ได้บูรณาการ ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคม อย่างแท้จริง กล่าวคือการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ที่เรียกแนวคิดร่วมสมัยนี้ว่า “บ้าน วัด ราชการ” นำไปสู่การผสมผสานความร่วมมือในด้านการป้องกัน การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนซึ่งเห็นผลได้ อย่างมีประสิทธิภาพตามทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพราะเป็นการโน้มน้าวและหันเหให้เด็ก และเยาวชนออกจากการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ที่นำไปสู่การกระทำ ความผิดได้ อีกทั้งยัง ส่งเสริมอัตลักษณ์ค่านิยมอันพึงประสงค์ต่อ สังคมโดยรวม จึงกล่าวได้ว่าโครงการจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” เป็นเครื่องมือ

ในการการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ควรได้รับการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเป็นวงกว้าง อีกทั้งควรมีการประชาสัมพันธ์ยกย่องเชิดชูเด็กและเยาวชนผู้เป็นจิตอาสาที่เป็นแบบอย่างอันดีให้เกิดวัฒนธรรมการยอมรับและสร้างขวัญกำลังใจเพื่อนำไปสู่สังคม จิตสาธารณะที่สงบสุขต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาคิดว่า ภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงองค์กรประชาสังคมที่มีความเข้มแข็ง ควรส่งเสริมสนับสนุน การจัดกิจกรรมจิตอาสาดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อต่าง ๆ ควรช่วยกันส่งเสริมภาพลักษณ์ อีกทั้งหน่วยงานราชการควรให้มีการจัดกิจกรรมการยกย่องเชิดชูเกียรติกลุ่มบุคคลจิตอาสาที่ทำความดีอย่างต่อเนื่อง เพราะจิตอาสา นั้นไม่ได้รับและไม่ประสงค์สิ่งใดตอบแทน จึงควรมีการจัดกิจกรรมสร้างขวัญและกำลังใจต่อบุคคลผู้ทำความดี ในส่วนของภาคการป้องกันปัญหาอาชญากรรมและการกระทำความผิดนั้น ภาคราชการโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่ตำรวจควรเข้ามาส่งเสริมให้ความรู้ ไปจนถึงสร้างเครือข่ายความร่วมมือ สอดส่องพฤติกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญที่สุด คือ การดำเนินการเชิงรุก ได้แก่ การลงไป

จัดกิจกรรมดึงเอาพลังเด็กและเยาวชน มาเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครตามโครงการจิตอาสา รวมทั้งควรมีการอบรมความรู้เบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การลงมือปฏิบัติได้จริง ในแต่ละประเภทงานอาสา ก็จะทำให้เป็นการส่งเสริมความรู้ที่สำคัญ คือ การดึงกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางการกระทำความผิด ให้กลับเข้าสู่วิถีทางที่ถูกต้อง ภาคเอกชนเอง ก็ควรให้การสนับสนุนหรือจัดกิจกรรมการบริการสังคมโดยใช้โครงการจิตอาสาเป็นเครื่องในการขับเคลื่อนด้วย

ที่เห็นภาพที่สุดในการรณรงค์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมโครงการจิตอาสา ในฐานะเป็นเครื่องมือป้องกันการกระทำความผิดในเด็กและเยาวชนนั้นก็คือ การนำกิจกรรมเข้าสู่โรงเรียน ในลักษณะกิจกรรมเลือก เพราะหากเปรียบเทียบกับกิจกรรมลูกเสือที่เป็นการศึกษาภาคบังคับ ก็จะทำให้กิจกรรมจิตอาสาเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการใช้ชีวิตที่น่าสนใจอีกหนึ่งกิจกรรมที่ควรส่งเสริมต่อไป ■

บรรณานุกรม

- Bangkokbiznewsกรุงเทพมหานครธุรกิจ. (2017, September 6). Yaowachonkō'ātchakamphung'yāsēp-titavudh'phōēm 1,212 Khadī. [Juvenile crime crush 'Drugs - weapons' added 1,212 law cases]. Retrieved from <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/635550>.
- Chankanit Kittaya Suriyamanee. (2011). Tritdī'ātchaviththayarūamsamaikapānwičhaithāng-dān'ātchaviththayanaipatjubun [Contemporary criminology theory and current criminological research]. Nontaburi: Yin Yang Printing.
- J.Robert Lilly and others. (2015). Criminological Theory. 6th Edition. Los Angeles: Sage.
- Matalak Oungrungrote. (2008). kotmāi būangton kīeokap kānkratham khwāmphit thāng 'āyā khōng dek læ yaowachon . [Basic Law on Criminal Offenses of Children and Youth]. Bangkok: Faculty of Law Thammasat University.
- Nantarat Pariwattitham. (2010). Kānsuksāpatčhaithīsongphontōphruttikamčhit'āsākhōng-deklæyaowachonthīraptha nakānsuksāsamnakngānsapsinsūanphramahākasatri. [A Study of Factors Affecting Volunteer Behavior of Children and Youth who Receive the Crown Property Bureau's Scholarship].(master's thesis).Thammasat University, Thailand.
- Narumol Klatookwan. (2011). kān hang out khōng wairun saphān phut ... : 'attalak khōng wairun nai phūnthī sāthārana.[Hang out of the Buddhist Bridge Youth: Identity of Teenagers in Public Areas]. Journal of Sociology and Anthropology, 30 (1), p.159 – 188., 2011
- Ornauma Wachirapraditporn. (2012). sāhēt kānkratham khwāmphit khōng dek læ

yaowachon kap mātrakān kǎekhai nai chǎeng ruk. [Causes of juvenile delinquency and aggressive measures]. Bangkok: Office of the Judiciary.

Oxford Research Encyclopedias. (2017, November 29). Criminology and criminal justice. Retrieved from <http://criminology.oxfordre.com/view/10.1093/acrefore/9780190264079.001.0001/acrefore-9780190264079-e-4>

Parinthorn Sinpiang ปรีนทร สิ้นเปียง. (2017, November 15). Phrabōromrāchōwātkhōng-phrabātsomdetphračhaoyū. [The King's speech]. Retrieved from <http://www.thaigoodview.com/node/201054>

Phra brahma bandit (2017). Sātphrarāchā. [King of Science]. Bangkok: Printed Media Co., Ltd.

Phra brahma bandit พระพรหมบัณฑิต. (2017, October 27) Interview. Abbot of Prayurawongsawas Woravihara temple.

Phra phisitwihankan พระพิศิษฐ์วิหการการ. (2017, October 27) Interview. Abbot Assistant of Prayurawongsawas Woravihara temple.

Pornchai Khantee et al. (2015). Tritdī'āтчavitthaya : Lakkān Ngānwičhai lænayōbāip-rayuk. [Criminology: Principles of Research and Applied Policy]. Bangkok: Rangsit University Press.

Pramote Chanbunkaew ปราโมทย์ จันทร์บุญแก้ว, พันตำรวจโท ดร. (2017, November 11) Interview. Police Lieutenant Colonel.

Prapas Ouaychai. (1974). 'Ēkkasānwičhaisūanbukkhoneilaksanawichasangkhomčhitwitthayā Rūang Botbātsānkhadī Deklæyaowachonkapkhwāmmankhonghǎengchāt. [Personal Research in Social Psychology, Child and Juvenile Court, and National Security]. Bangkok: Thammasat University Press.

Somkiat Tangkitvanich, et al. สมเกียรติ ตั้งกิจวานิช และคณะ. (2017, November 28). niti

sētthasāt khōng rabop yuttitham thāng 'āyā khōng Thai. [Law and Economics of Thai criminal justice system]. Retrieved from <https://tdri.or.th/2012/09/economic-analyisi-of-criminal-laws/>

Sopha Chapilaman. (1993). bukkhalikkaphāp læ phatthanākān : nǎonōm sū phruttkam pakati læ kānmī phruttkam bīang bēn khōng dek læ yaowachon. [Personality and development: Trends in normal behavior and behavior. Deviation of children and youth]. Bangkok: O.S. Printing House.

Sunhakrisana Boonchuay. (2016). kānsuksā phruttkam bīang bēn læ kānkratham khwāmphit khōng dek læ yaowachon phān sū banthōeng Thai : kōranī suksā lakhōn chut rūang hōmōn rūdūkān thī sām [The study of deviant behavior and juvenile delinquency through Thailand entertainment : A case study of Hormone the series season 3].kān prachum wichākān radap chāt mahāwitthayālai rāтчhaphat Nakhōn Pathom khrang thī 8.[8th Nakornpathom Rajabhat University Conference]. (pp.963 – 973). Thailand: Nakornpathom Rajabhat University.

Thaibev ไทยเบฟ. (2015, November 28). wat prayun wongsā wā sawa rawi hān chū nǎokhit kānbōrihān čhatkān bæp mī sūan rūam khōng chumchon tām nǎothāng bōwōn : bān wat rōngrīan čhat ngān somphōt nūngrōipǎetsipčhet pī yāng yingyai. [Wat Prayoon Wongsawat Vorawiharn "holds the concept of community-based management. According to the guideline "Bovorn: House Temple School" held a grand celebration 187 years]. Retrieved from <http://www.thaibev.com/th08/detailnews.aspx?ngID=1059&tngID=2>

ThairathOnline ไทยรัฐออนไลน์. (2014, March 30). čhap sāmroi čhō mūasum bon saphān phut[300 youngsters were arrested at the Buddhayodfa's Bridge]. Retrieved from <https://www.thairath.co.th/content/413311>

Thongcherm,W. (1997). mūnhēt čhūngčhai nai kānkratham khwāmphit khōng dek læ yaowachon čhāi : suksā chaphō sathān rǎek rap bān mēttā khōng sathān phinit

læ khumkrōngdek læ yaowachon klāng . [Motives for the Offense of Children and Youth: A Case Study of the First Place to Receive the Mercy House of the Central Observation and Protection Center]. (master's thesis).Thammasat University, Thailand.

หน่วยงานผู้แต่ง: ¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Affiliation: ¹Faculty of Humanity and Social Science ,Nakorn Prathom Rajabhat University, Thailand

หน่วยงานผู้แต่ง: ²คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Affiliation: ²Faculty of Political Science, Chulalongkorn University, Thailand